

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 23.1.2019
COM(2019) 48 final

2019/0009 (COD)

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU) št. 508/2014 glede nekaterih pravil o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Unije

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 v skladu s členom 50 Pogodbe o Evropski uniji predložilo uradno obvestilo o nameri o izstopu iz Unije. To pomeni, da se bo primarna in sekundarna zakonodaja Unije s 30. marcem 2019 (v nadaljnjem besedilu: datum izstopa) za Združeno kraljestvo prenehala uporabljati, če sporazum o izstopu ne bo ratificiran. Združeno kraljestvo bo s tem postalo tretja država.

V sporočilu „Priprave na izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije 30. marca 2019: načrt ukrepov za nepredvidljive razmere“ z dne 13. novembra 2018 Komisija določa načrt ukrepov ob nepredvidljivih dogodkih, ki jih namerava uporabiti, če na datum izstopa ne bo začel veljati sporazum o izstopu. V navedenem sporočilu je Komisija navedla ukrepe, ki so po njenem mnenju potrebni, in hkrati opozorila, da bodo pozneje morda potrebni dodatni ukrepi. Sporočilo vsebuje tudi šest splošnih načel, ki jih morajo ukrepi za nepredvidljive razmere upoštevati na vseh ravneh. Po teh načelih ukrepi ne bi smeli podvajati koristi članstva v Uniji ali pogojev prehodnega obdobja, kot je določeno v sporazumu o izstopu; ukrepi morajo biti začasni in naj ne bi trajali dlje kot do konca leta 2019; morajo biti enostranski ukrepi Evropske unije v skladu z njenimi interesi in jih lahko zato načeloma Unija kadar koli prekliče.

Evropski svet (člen 50) je 13. decembra 2018 ponovno pozval k izboljšanju vsestranske pripravljenosti na posledice izstopa Združenega kraljestva, pri čemer je treba upoštevati vse možne poteke. Komisija je 19. decembra 2018 v odgovor na ta poziv predstavila sveženj ukrepov. Svet za kmetijstvo in ribištvo je 17. in 18. decembra 2018 določil ribolovne možnosti za leto 2019. Na podlagi tega in tekoče komunikacije z državami članicami o velikem negativnem učinku izstopa Združenega kraljestva brez sporazuma o izstopu na ribiški sektor ter nezmožnosti samih zainteresiranih strani, da bi ublažile te negativne posledice, je Komisija odločila, da sta v ribiškem sektorju potrebna dva ukrepa za nepredvidljive razmere. Poleg spremembe Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo Komisija predlaga ukrep o trajnostnem upravljanju zunanjih ribiških flot.

Na podlagi Uredbe (EU) št. 1380/2013¹ (osnovna uredba o skupni ribiški politiki) imajo ribiška plovila Unije ob upoštevanju predpisov skupne ribiške politike (SRP) enak dostop do voda in virov Unije. SRP se od datuma izstopa za Združeno kraljestvo ne bo več uporabljala. Vode Združenega kraljestva (12 navtičnih milj teritorialnega morja in sosednje izključne ekonomske cone) ne bodo več del voda Unije. Ker ni določb o nasprotnem, medsebojni dostop do voda ne bi bil več samodejen. Če ni drugačnega dogovora, je privzeta rešitev, da ribiška plovila Unije ne bi smela več izvajati ribolova v vodah Združenega kraljestva in obratno.

Ribiški sektor je bistveni del gospodarstva številnih obalnih regij Evropske unije. Ob precejšnji negotovosti bi brez sporazuma z Združenim kraljestvom plovila Unije lahko

¹ Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (*UL L 354*, 28.12.2013, str. 22).

izgubila dostop do teh voda in ribolovnih možnosti v njih. To bi imelo takojšnje hude posledice za ribolovne dejavnosti flote EU, zaposlovanje in gospodarsko donosnost.

Bruto dodana vrednost ribištva v EU je leta 2016 znašala 4,5 milijarde EUR. Od ribištva je odvisnih približno 150 000 delovnih mest, večinoma na obalnih območjih, kjer so zaposlitvene možnosti omejene. Ribolovna dejavnost ustvarja tudi delovna mesta v povezanih sektorjih: vsak ribič v povezanih dejavnostih ustvari med 0,5 in 1 ekvivalentom polnega delovnega časa. Države članice v vodah Združenega kraljestva izvajajo ribolovne dejavnosti v vrednosti 585 milijonov EUR. Skupna odvisnost 8 držav članic² od voda Združenega kraljestva v povprečju znaša 14 % njihovega skupnega iztovora, in sicer od 50 % za belgijsko floto do približno 1 % za Španijo. Kjer so ribiška plovila še posebej odvisna od dostopa do voda Združenega kraljestva, je v lokalni skupnosti socialno-ekonomski učinek lahko zelo velik. Ribiški sektor je vezan tudi na povezane dejavnosti višje in nižje v gospodarski verigi.

Učinek nenadnega zaprtja voda Združenega kraljestva na ribiška plovila Unije bi bil torej za posamezne segmente flote zelo velik, kar bi imelo velik negativni gospodarski učinek v nekaterih regijah in obalnih skupnostih. Ker bi bile prizadete regije v več državah članicah vzdolž atlantske in severnomorske obale, je treba izredne razmere usklajeno reševati na ravni EU.

Možnosti za ublažitev učinkov bi bile v taki situaciji omejene. Sedanji ulov Združenega kraljestva v vodah Unije bi lahko prevzela ribiška plovila Unije, vendar se zadevne vrste morda ne ujemajo v celoti. Plovila in segmenti flote, ki so najbolj prizadeti zaradi zaprtja voda Združenega kraljestva, morda ne lovijo vrst, ki bi bile na voljo v vodah Unije. Poleg tega je obseg preusmeritve ribolovnih naporov iz voda Združenega kraljestva v vode Unije omejen iz razlogov, povezanih s stroškovno učinkovitostjo in kakovostjo ulova. Tudi zahteva, da morajo biti ribolovne dejavnosti trajnostne, bi lahko omejila preusmeritev in koncentracijo ribolovnega napora v vodah Unije. Te možnosti bi torej lahko za ribiška plovila Unije le delno pokrile gospodarske izgube zaradi izgube dostopa do voda Združenega kraljestva. Gospodarski učinek bi za prizadete segmente flote EU ostal zelo velik.

Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR), ustanovljen z Uredbo (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta³, je sklad za pomorsko in ribiško politiko EU za obdobje 2014–2020. Je eden od petih evropskih strukturnih in investicijskih skladov, ki se medsebojno dopolnjujejo in so namenjeni okrevanju gospodarstva in ustvarjanju delovnih mest v Evropi. Sklad pomaga ribičem pri prehodu na trajnostni ribolov, podpira obalne skupnosti pri diverzifikaciji gospodarstva in financira projekte, ki ustvarjajo nova delovna mesta in izboljšujejo kakovost življenja ob evropskih obalah.

V uredbi o ESPR so že na voljo ukrepi za ublažitev negativnih gospodarskih učinkov, ki so posledica izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije v celotni verigi proizvodnje in trženja. V okviru deljenega upravljanja se lahko države članice, na katere vpliva izstop Združenega kraljestva iz Evropske unije, odločijo preusmeriti razpoložljive dodelitve na kateri koli potreben ukrep za zmanjšanje posledic izstopa. Vendar se ta diskrecijska pravica trenutno uporablja samo za nekatere prednostne naloge. To bi omejilo manevrski prostor

² Belgija, Danska, Francija, Nemčija, Irska, Španija, Švedska in Nizozemska.

³ Uredba (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo in razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2328/2003, (ES) št. 861/2006, (ES) št. 1198/2006 in (ES) št. 791/2007 in Uredbe (EU) št. 1255/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 149, 20.5.2014, str. 1).

držav članic za ublažitev učinkov zaprtja voda Združenega kraljestva na njihove flote in tudi učinkovitost navedenih ukrepov.

Uredba o ESPR določa podrobna pravila in ureditve za dodeljevanje finančnih nadomestil ribičem in lastnikom ribiških plovil pri začasnem prenehanju ribolovnih dejavnosti. Vendar merila za začasno prenehanje dejavnosti ne omogočajo nadomestila zaradi izstopa države članice iz Evropske unije in posledične izgube dostopa do njenih voda in ribolovnih možnosti v teh vodah.

Poleg ukrepov, ki so že na voljo z uredbo o ESPR, ta predlog uvaja možnost javne podpore za začasno prekinitev ribolovnih dejavnosti za ribiče in gospodarske subjekte, ki so zelo odvisni od dostopa do voda Združenega kraljestva in ki jih prizadene zaprtje voda Združenega kraljestva. Ukrep bi moral biti na voljo z dnem, ki sledi datumu, s katerim pravo Unije preneha veljati za Združeno kraljestvo v skladu s členom 50(3) Pogodbe o Evropski uniji.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Uredba (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo in razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2328/2003, (ES) št. 861/2006, (ES) št. 1198/2006 in (ES) št. 791/2007 in Uredbe (EU) št. 1255/2011 Evropskega parlamenta in Sveta.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlagani ukrepi so zasnovani v skladu s ciljem skupne ribiške politike ter so skladni s trajnostno razvojno politiko Unije.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga sta člen 42 in člen 43(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

- **Subsidiarnost**

S predlaganim aktom bi se spremenila Uredba (EU) št. 508/2014, da bi se plovilom Unije, prizadetim zaradi morebitnega zaprtja voda Združenega kraljestva zaradi njegovega izstopa iz Evropske unije, zagotovila finančna sredstva za ublažitev posledic. Zato so ukrepi nujno potrebni na ravni Unije in rezultata ne bi bilo mogoče doseči z ukrepi na ravni držav članic. Določbe tega predloga se izvajajo v okviru deljenega upravljanja v skladu z Uredbo (EU) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta⁴.

- **Sorazmernost**

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti. Predlagana uredba velja za sorazmerno, saj je njen namen ublažiti hude gospodarske posledice izstopa Združenega kraljestva iz Unije.

- **Izbira instrumenta**

Ta akt je sprememba uredbe.

⁴ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z ZAINTERESIRANIMI STRANMI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene / preverjanja ustreznosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno zaradi izjemne, začasne in enkratne narave dogodka, zaradi katerega je potreben ta predlog.

- **Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi**

Različne zainteresirane strani na področju ribištva in predstavniki držav članic so opozorili na izzive zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Unije in možne rešitve. Vsi gospodarski subjekti, zainteresirane strani in zadevne države članice so poudarili potrebo po zagotovitvi ustreznega nadomestila, če ribolovne možnosti zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Unije ne bi bile več na voljo.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Strokovno mnenje ni bilo potrebno.

Ocena učinka

Ocena učinka ni potrebna zaradi izjemne narave razmer in omejenih potreb obdobja, v katerem se izvede sprememba statusa Združenega kraljestva. Poleg predlagane ni na voljo nobena druga materialno in pravno različna možnost politike.

- **Ustreznost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Predlog nima posledic za varstvo temeljnih pravic.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Predlagana sprememba ne pomeni spremembe letnih zgornjih mej prevzemanja obveznosti in plačil v večletnem finančnem okviru, kar je v skladu s Prilogo I k Uredbi (EU) št. 1311/2013⁵. Predlog vključuje premik odobritev plačil na začetek proračunskega obdobja in ne vpliva na proračun za programsko obdobje.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvedbo ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Ni relevantno.

⁵ Uredba Sveta (EU, Euratom) št. 1311/2013 z dne 2. decembra 2013 o večletnem finančnem okviru za obdobje 2014–2020 (UL L 347, 20.12.2013, str. 884).

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU) št. 508/2014 glede nekaterih pravil o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Unije

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 42 in člena 43(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije⁶,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora⁷,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Združeno kraljestvo je 29. marca 2017 predložilo uradno obvestilo o nameri o izstopu iz Unije v skladu s členom 50 Pogodbe o Evropski uniji. Pogodbi se bosta za Združeno kraljestvo prenehali uporabljati z dnem začetka veljavnosti sporazuma o izstopu, sicer pa dve leti po navedenem uradnem obvestilu, tj. 30. marca 2019, razen če Evropski svet po dogovoru z Združenim kraljestvom soglasno ne sklene, da se to obdobje podaljša.
- (2) Sporazum o izstopu vsebuje ureditev za uporabo določb prava Unije za Združeno kraljestvo in v njem po datumu, ko se bosta Pogodbi prenehali uporabljati za Združeno kraljestvo in v njem. Če bo sporazum začel veljati, se bo za Združeno kraljestvo in v njem v prehodnem obdobju v skladu z navedenim sporazumom uporabljala skupna ribiška politika (SRP), ob koncu tega obdobja pa se bo prenehala uporabljati.
- (3) Ko se bo skupna ribiška politika prenehala uporabljati za Združeno kraljestvo, vode Združenega kraljestva (teritorialno morje in izključna ekonomska cona) ne bodo več del voda Unije. Zato v primeru neurejenega izstopa obstaja tveganje, da bodo plovila Unije s 30. marcem 2019 izgubila dostop do teh voda in ribolovnih možnosti v njih. To bi imelo velike posledice na ribolovne dejavnosti flote Unije in gospodarske donose.
- (4) V Uredbi (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta⁸ so že na voljo ukrepi za ublažitev negativnih gospodarskih učinkov, ki so posledica izstopa Združenega kraljestva iz Unije v celotni verigi proizvodnje in trženja.

⁶

⁷

⁸ Uredba (EU) št. 508/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo in razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2328/2003, (ES) št. 861/2006, (ES) št. 1198/2006 in (ES) št. 791/2007 in Uredbe (EU) št. 1255/2011 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 149, 20.5.2014, str. 1).

- (5) Uredba (EU) št. 508/2014 določa pravila in ureditve za dodeljevanje finančnih nadomestil ribičem in lastnikom ribiških plovil pri začasnem prenehanju ribolovnih dejavnosti. Merila za začasno prenehanje dejavnosti pa ne omogočajo nadomestila zaradi izstopa države članice iz Unije in posledične izgube dostopa do njenih voda in ribolovnih možnosti v teh vodah.
- (6) Poleg ukrepov, ki so že na voljo v skladu z Uredbo (EU) št. 508/2014, bi morala biti za ublažitev negativnih gospodarskih učinkov zaradi izstopa države članice iz Unije na voljo javna podpora za začasno prekinitev ribolovnih dejavnosti za ribiče in gospodarske subjekte, ki so zelo odvisni od dostopa do voda Združenega kraljestva.
- (7) Uredbo (EU) št. 508/2014 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (8) Preostale odobritve so na voljo za vsak ukrep za ublažitev posledic izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije.
- (9) Zaradi poenostavitve so zadevne države članice pozvane, naj razmislijo o združitvi sprememb s svojim operativnim programom v okviru člena 22(4) Uredbe (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁹.
- (10) V skladu s členom 4(3) Uredbe (EGS, Euratom) št. 1182/71 Sveta¹⁰ se akti, katerih prenehanje uporabe je opredeljeno z določenim datumom, prenehajo uporabljati z iztekom zadnje ure dne, ki ustreza temu datumu. Ta uredba bi se zato morala uporabljati od dneva, ki sledi dnevu, ko se Pogodbi prenehata uporabljati za Združeno kraljestvo in v njem.
- (11) Ta uredba bi morala začeti veljati čim prej in bi se morala začeti uporabljati dan po tem, ko se Pogodbi prenehata uporabljati za Združeno kraljestvo in v njem, razen če se z Združenim kraljestvom sklene sporazum o izstopu ali se podaljša dveletno obdobje iz člena 50(3) Pogodbe o Evropski uniji –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) št. 508/2014 se spremeni:

- (1) v členu 13 se doda naslednji odstavek 9:

„9. Če se Pogodbi v skladu s členom 50(3) Pogodbe o Evropski uniji prenehata uporabljati za Združeno kraljestvo, lahko države članice presežejo znesek iz odstavka 2 in ne dosežejo zneskov iz odstavkov od 3 do 6 za podporo ukrepom iz člena 33 te uredbe, če Združeno kraljestvo ne razširi pravic dostopa do voda Združenega kraljestva na ribiška plovila Unije, katerih ribolovne dejavnosti so zelo odvisne od dostopa do teh voda.“;

- (2) v členu 25 se doda naslednji odstavek 3a:

⁹ Uredba (EU) št. 1303/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu, Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo, o splošnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu, Kohezijskem skladu in Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1083/2006 (UL L 347, 20.12.2013, str. 320).

¹⁰ Uredba (EGS, Euratom) št. 1182/71 Sveta z dne 3. junija 1971 o določitvi pravil glede rokov, datumov in iztekov rokov (UL L 124, 8.6.1971, str. 1).

„3a. Če se Pogodbi v skladu s členom 50(3) Pogodbe o Evropski uniji prenehata uporabljati za Združeno kraljestvo, se skupni finančni prispevek iz ESPR za ukrepe iz člena 33 te uredbe v podporo odpravljanju posledic tega, da Združeno kraljestvo ni razširilo pravic dostopa do voda Združenega kraljestva na ribiška plovila Unije, katerih ribolovne dejavnosti so zelo odvisne od dostopa do teh voda, ne upošteva pri določanju, ali so pragovi iz točk (a) in (b) odstavka 3 preseženi.“;

(3) člen 33 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se doda naslednja točka (d):

„(d) za odpravljanje posledic tega, da Združeno kraljestvo ni razširilo pravic dostopa do voda Združenega kraljestva za ribiška plovila Unije, katerih ribolovne dejavnosti so zelo odvisne od dostopa do teh voda, če se Pogodbi v skladu s členom 50(3) Pogodbe o Evropski uniji prenehata uporabljati za Združeno kraljestvo.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Podpora iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1 se lahko dodeli za največ šest mesecev na plovilo v obdobju od leta 2014 do leta 2020, podpora iz točke (d) navedenega odstavka pa se lahko dodeli za največ devet mesecev na plovilo v obdobju od leta 2014 do leta 2020. Odhodki, povezani s točko (d) odstavka 1, so upravičeni od datuma začetka uporabe Uredbe (EU) [...] Evropskega parlamenta in Sveta *.

*Uredba (EU) [2019/...] Evropskega parlamenta in Sveta z dne [datum] o spremembi Uredbe (EU) št. 508/2014 glede nekaterih pravil o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo zaradi izstopa Združenega kraljestva iz Unije (UL L , ..., str.).“ [številko in sklic na to uredbo o spremembi vstavi Urad za publikacije].

Člen 2

Začetek veljavnosti in uporabe

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od dneva, ki sledi dnevu, ko se za Združeno kraljestvo in v njem prenehata uporabljati Pogodbi v skladu s členom 50(3) Pogodbe o Evropski uniji.

Vendar se ta uredba ne uporablja, če do datuma iz drugega odstavka tega člena začne veljati sporazum o izstopu, sklenjen z Združenim kraljestvom v skladu s členom 50(2) Pogodbe o Evropski uniji.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik